

ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อธิจิตตรา จันกิ่งทอง*

ดร.โสภณ แยมกลิ่น**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 204 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม ใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Sample t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ ค่าสถิติ Eta สำหรับวัดขนาดของความสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่าตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท และมีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ผลการวิจัยในด้านปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวการเกษตร ส่วนใหญ่เลือกทรัพยากรทางธรรมชาติหรือทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (ทิวทัศน์ ภูมิอากาศ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ) ด้านปัจจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 3 ข้อ คือ 1) วัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอนาคต ส่วนใหญ่เลือกเดินทางเพราะสนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตรต่าง ๆ อยากเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และการประกอบอาชีพเกษตรกร 2) สื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต และ 3) ประเภทผู้ร่วมเดินทาง ส่วนใหญ่ เลือกเดินทางกับครอบครัว ญาติและเพื่อน ส่วนปัจจัยด้านการบริการการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ต้องการให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีบริการที่พัก และทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีมากหรือมีทัศนคติในเชิงบวก

---

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** ที่ปรึกษาหลัก

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

1. บทนำ

การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญสาขาหนึ่ง ซึ่งทำรายได้เข้าประเทศเป็นมูลค่ามหาศาล ติดต่อกันมาเป็นเวลานานหลายปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เห็นจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ จาก 323.5 พันล้านบาท ในปี 2545 เป็น 547.8 พันล้านบาทและ 592.8 พันล้านบาท ในปี 2550 และ 2553 ตามลำดับ(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) นอกจากนี้ยังส่งผลให้ธุรกิจการผลิตสินค้า และบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องขยายตัว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร การผลิตและการขายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น ธุรกิจต่างๆ ดังกล่าวยังคงได้รับความนิยม และมีการแข่งขันสูงซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงานและยังเป็นกลไกที่สำคัญ ในการกระจายรายได้และความเจริญสู่ภูมิภาค

ในปัจจุบันแนวโน้มทางการท่องเที่ยวมีรูปแบบที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความน่าสนใจ ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ควบคู่กับการมีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และการคงไว้ซึ่งคุณค่าและเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ผลตอบแทนอย่างยั่งยืน และการคงอยู่ของแหล่งท่องเที่ยวสืบเนื่องต่อไปอย่างยาวนาน

แนวคิดที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบเชิงเกษตร ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบหนึ่ง มาจากพื้นฐานของประเทศ ที่ว่าทุกภูมิภาคมีสวนพืชดอก พืชผล และแหล่งปศุสัตว์ สถานที่เหล่านี้มีความน่าสนใจไม่น้อยไปกว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ จึงเป็นที่มาของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ขยายเส้นทางให้กว้างขึ้นในอีกลักษณะหนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่เดิมได้เริ่มจากการเคยแวะเยี่ยมชมสวนเกษตรของคนรู้จัก ได้รับรู้ ได้เห็นการเพาะปลูก การดูแลเอาใจใส่ การเก็บเกี่ยว เมื่อนำมาพิจารณาจึงพบว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะเพิ่มมูลค่าให้กับการทำอาชีพเกษตรกรรมได้ จึงได้มีการพัฒนามาเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางด้าน การเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบท โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชน และตัวเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร จะเป็นการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและผล กระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถือเป็นการท่องเที่ยวที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ สามารถมอบประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าแก่นักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ยังเป็นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหลายหน่วยงาน เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานท้องถิ่นของแต่ละจังหวัดที่มีการรวมกลุ่มกับเจ้าของสวนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพเกษตรกรรมมากยิ่งขึ้น

จากรายงานขั้นสุดท้ายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในหัวข้อโครงการศึกษาสถานการณ์และโอกาสการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มนิเวศและผจญภัย ทำให้มองเห็นโอกาสการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากกระแสการท่องเที่ยวของโลก มีแนวโน้มมุ่งเน้นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น นักท่องเที่ยวหลายกลุ่มเริ่มให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ไม่ทำลายธรรมชาติ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวจึงมีการพัฒนาขึ้นมาเป็นการบริหารจัดการ และการเพิ่มคุณค่าของการท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวไม่เพียงแค่ออกไปพักผ่อนหย่อนใจ แต่ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นการหาความรู้ การทำทนายศัลยกรรมทางร่างกายและจิตใจ รวมถึงการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการจึงต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม และจากการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรถึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักท่องเที่ยวเลือกทำคิดเป็นร้อยละ 12 จากกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ถึงแม้เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก แต่ก็ไม่ยากที่จะพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของไทยให้เป็นที่น่าสนใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาของการตัดสินใจทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อต้องการให้ผลของการวิจัยเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงการทราบทัศนคติของประชาชนทำให้สามารถสร้างและปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ และที่ตัดสินใจเลือกสำรวจทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากบทความในการวิจัยของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวไว้ว่า “กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นพำนักในกรุงเทพฯและปริมณฑล ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ที่สุดที่มีการเดินทางท่องเที่ยวไปตามภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ”

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอนาคต

4.2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอรูปแบบกิจกรรมและเครื่องมือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.3 การทราบถึงทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีภาพลักษณ์ที่ดี สามารถดึงดูดใจให้ประชาชนหันมาสนใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้น

4.4 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้ นำผลการศึกษาไปใช้อ้างอิงและต่อยอดผลการวิจัยต่อไป

5. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร คือ ทำการสำรวจเฉพาะประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีรายชื่อตามทะเบียนราษฎรเท่านั้น

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การวิเคราะห์ปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่จะสะท้อนถึงทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่การสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย การเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม จนถึงขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือน คือ ตั้ง 1 มีนาคม ถึง 19 เมษายน พ.ศ.2558

6. ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่เป็นคำถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaires) โดยสามารถแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของตัวอย่าง จำนวน 6 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 5 ข้อคำถาม ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเกษตร
2. ตลาดนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร
3. เครื่องมือสื่อสารทางการตลาด
4. ประเภทผู้ร่วมเดินทาง
5. ด้านการบริการการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้หรือความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อคำถาม ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักของ Likert โดยมีการกำหนดการให้ช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	เชิงลบอย่างมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	เชิงลบ
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	เป็นกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	เชิงบวก
คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	เชิงบวกอย่างมาก

7. ผลการศึกษา

การศึกษาพบว่าตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท

การศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่เลือกทรัพยากรทางธรรมชาติหรือทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวมากที่สุด ส่วนใหญ่เลือกเดินทางเพราะสนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตรต่าง ๆ อยากเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเกษตรกร สื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต ประเภทผู้ร่วมเดินทาง โดยส่วนใหญ่เลือกเดินทางกับครอบครัว ญาติและเพื่อน และด้านการบริการการท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่ต้องการให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีบริการที่พัก

การศึกษาทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีมากหรือมีทัศนคติในเชิงบวก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.764

การศึกษาประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผู้ที่มีการศึกษาและรายได้ที่แตกต่างกัน

การศึกษาปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยรวมมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ยกเว้นวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอนาคตต่อด้านความรู้สึก สื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสารต่อด้านความรู้ความเข้าใจและด้านความรู้สึก การบริการที่ต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อด้านพฤติกรรม และประเภทผู้ร่วมเดินทางไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในด้านใด ๆ ทั้งสิ้น

8. อภิปรายผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ กับทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท และมีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท

ผลการวิจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสิ่งดึงดูดใจที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่เลือกสนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติ และกิจกรรมการเกษตรต่างๆ อยากรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเกษตรกร เป็นวัตถุประสงค์หลักที่จะตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอนาคต ส่วนใหญ่สื่อที่ใช้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารคืออินเทอร์เน็ต และผู้ร่วมเดินทางส่วนใหญ่ เลือกเดินทางกับครอบครัว ญาติและเพื่อน และสุดท้ายด้านการบริการทางการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการบริการด้านที่พัก ซึ่งในภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญลักษณ์ ศิริวรรณงามกุล (2554) พบว่า สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้เดินทางมาท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ คือความเรียบง่าย ความเงียบสงบและสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ที่พัก/การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในการเดินทางท่องเที่ยวทุกครั้งก็จำเป็นต้องมองภาพรวมของแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เน้นทรัพยากรทางธรรมชาติ นอกจากนี้ในการเดินทางเป็นระยะเวลาหลายวันสิ่งสำคัญอีกอย่างก็คือที่พัก ที่มี

ความสะดวกสบาย และความปลอดภัย ในส่วนของเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวในความสัมพันธ์กับการเดินทางเพื่อสัมผัสความสวยงามของธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ หรือหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจในชีวิตประจำวัน จากการวิจัยพบว่าช่องทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์และการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ การบอกปากต่อปากจากเพื่อนหรือญาติที่เคยมาเที่ยว และจากสื่ออินเทอร์เน็ตที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้โดยตรง อาจเป็นเพราะมีความน่าเชื่อถือและสะดวกเร็วในการได้ข้อมูลข่าวสาร และนักท่องเที่ยวมักท่องเที่ยวกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจเป็นเพราะมีลักษณะการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน หรือมีเวลาว่างพร้อมกัน

ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ตามแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติ คือ ด้านความรู้หรือความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม โดยจากการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีระดับทัศนคติที่ดีมากหรือมีทัศนคติทางบวกต่อแนวคิดทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาศรี เจริญวงษ์ (2550) พบว่า ทัศนคติของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มีทัศนคติในระดับเชิงบวกต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่อาจมีความแตกต่างกันบ้างในระดับทัศนคติในแต่ละด้าน อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแตกต่างกัน

ในเรื่องความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ กับทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จากลักษณะทางประชากรศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน มีเพียง 2 ด้านเท่านั้นที่ก่อให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกัน คือ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ผศ.ดร.นภวรรณ คณานุรักษ์ ที่ว่าปัจจัยด้านรายได้ และระดับการศึกษามีแนวโน้มที่มีความสัมพันธ์กันทั้งที่เป็นเหตุและเป็นผล ซึ่งส่วนตลาดส่วนนี้จะมีพฤติกรรมหรือความต้องการที่แตกต่างจากผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ หรือผู้มีรายได้น้อย นอกจากนี้ยังไปสอดคล้องทัศนคติในเรื่องพฤติกรรม ซึ่งวัดทัศนคติของคนจากการกระทำหรือการประพฤติ โดยแสดงความสอดคล้องกันระหว่างลักษณะผู้บริโภค ทัศนคติ และระดับประสบการณ์ (Schiffman, Kanuk และ Lazar อ้างอิงใน ผศ.ดร.นภวรรณ คณานุรักษ์, 2556 : 158) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่ระดับการศึกษาแตกต่างกันจะส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ในด้านข้อมูลข่าวสารหรือประสบการณ์ในการได้เรียนรู้ รวมถึงรายได้ อาจมีผลต่อการซื้อ หรือการเดินทางเพื่อแลกมาซึ่งประสบการณ์ ที่จะส่งผลต่อทัศนคติในอนาคตได้

ส่วนเรื่องปัจจัยด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ยกเว้นวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอนาคตและทัศนคติด้านความรู้สึก สื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสารและทัศนคติด้านความรู้หรือความเข้าใจ สื่อที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติด้านความรู้สึก ประเภทผู้ร่วมเดินทางและทัศนคติด้านความรู้หรือความเข้าใจ

ประเภทผู้ร่วมเดินทางและทัศนคติด้านความรู้สึก ประเภทผู้ร่วมเดินทางและทัศนคติด้านพฤติกรรม และบริการที่ต้องการให้มีในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และทัศนคติด้านพฤติกรรม ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยอาจวิเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบต่างๆสะท้อนถึงการก่อพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ถึงวัตถุประสงค์ และความต้องการได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันได้

9. ข้อเสนอแนะการศึกษา

1. จากการทำวิจัยพบว่า สิ่งดึงดูดใจอันดับ 1 คือ ทรัพยากรทางธรรมชาติหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และรองลงมาคือรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้มีความสอดคล้อง และมีความสำคัญทั้งคู่ต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งทางผู้ประกอบการจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยการไม่เข้าไปทำลายแต่รู้จักเรียนรู้ที่จะอยู่กับธรรมชาติเหล่า ประกอบกับการสร้างรูปแบบการเกษตรที่น่าสนใจ หลากหลาย และมีความกลมกลืนกับธรรมชาติ

2. ผู้ประกอบการหรือเกษตรกรที่ต้องการพัฒนาไร่ นา ให้กลายเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ควรเน้นตลาดนักท่องเที่ยวหรือนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะท่องเที่ยว เพราะมีความสนใจเฉพาะด้าน สนใจในการท่องเที่ยวธรรมชาติและกิจกรรมการเกษตรต่างๆ รวมถึงอยากเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเกษตรกร แต่ก็ไม่ควรละทิ้งกลุ่มที่ให้ความสนใจเข้ามาแหล่งท่องเที่ยว เพราะมีความสนใจด้านการเกษตร เพื่อศึกษาหาความรู้เป็นแนวทางประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรของตนเอง เนื่องจากทั้ง 2 กลุ่มมีความสำคัญต่อการพัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการเกษตรให้คงอยู่ต่อไปสู่ลูกหลานได้ นอกจากนี้ในการจัดสถานที่หรือจัดกิจกรรมควรเน้นประเภทผู้ที่มาเยี่ยมชมแบบครอบครัว ญาติ เพื่อน และแบบหมู่คณะ

3. สื่อที่ผู้ประกอบการด้วยใช้ในการเสนอข้อมูลข่าวสาร อันดับแรกควรให้ความสำคัญกับอินเตอร์เน็ต รองลงมาคือ การบอกต่อจากนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมและได้รับความประทับใจจากการบริการ นอกจากนี้คือการสื่อสารผ่านงานจัดแสดงสินค้า หนังสือแนะนำเที่ยว และโทรทัศน์ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของข้อมูล และกลุ่มเป้าหมาย

4. การบริการทางการท่องเที่ยวที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรมี เพื่อให้ธุรกิจนี้มีความครบวงจรมากยิ่งขึ้น คือ จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญด้านที่พัก รองลงมาคือ การจัดรูปแบบการให้บริการนำเที่ยวที่น่าสนใจ นอกจากนี้อาจเพิ่มเติมส่วนที่เป็นร้านจำหน่ายของฝากจากไร่ ที่มีความสดใหม่และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับกระบวนการผลิต และร้านอาหาร ที่นำเสนอเมนูอาหารที่แปลกใหม่ น่าสนใจ โดยนำผลิตผลที่ปลูกเองมาปรุงอาหาร ซึ่งทั้งหมดต้องอาศัยกระบวนการด้านการจัดการ และความเหมาะสมของสถานที่และบุคลากร

10. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าเฉพาะบุคคลฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของ ดร.โสภณ แยมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าเฉพาะบุคคล ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยในหลายสิ่งหลายอย่างจนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าเฉพาะบุคคลฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านทุกรายวิชาที่คอยประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้มีความรู้ความเข้าใจ จนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ช่วยสละเวลา และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ที่คอยเป็นกำลังใจ และมีส่วนสำคัญในความสำเร็จของการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกษตร ใจดี. 2556. *รอยด้วยธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ใครๆก็ทำได้ง่าย ๆ*. นนทบุรี : ริงค์ ปียอนด์.

นภวรรณ คณานุรักษ์. 2556. *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ซีวีแอลการพิมพ์.

นิตา ชัชกุล. 2557. *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2557. *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร. 2550. *การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรณีศึกษาหมู่บ้านปางมะโอ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง*. การค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เจนต์ธิดา โทลา. 2550. *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ฟาร์มกล้วยไม้ ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล. 2554. *แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- นางเยาว์ พรหมประสิทธิ์. 2556. แนวทางพัฒนาทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกาะยอ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาบริหารธุรกิจ. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วิภาศรี เจริญวงศ์. 2550. ทักษะที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาธุรกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2556. โครงการศึกษาศักยภาพและขนาดของตลาด
นักท่องเที่ยว กลุ่มสุขภาพ กลุ่มกอล์ฟ กลุ่มฮันนีมูน และกลุ่มแต่งงาน และกลุ่มการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2557. สสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย.
(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- อินทัช รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแทนซี่. 2553. รายงานสรุปฉบับผู้บริหาร โครงการสำรวจทัศนคติ
และพฤติกรรมต่อการท่องเที่ยวของชาวไทยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล. (รายงาน
การ วิจัย). อินทัช รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแทนซี่.